

Europe's Favourites Architecture in Rotterdam

Introduction

During the Dutch European Union chairmanship, Rotterdam will host many official conferences and international meetings. It is not surprising that subjects such as physical planning, urban renewal and mobility are the subject of discussion in Rotterdam: our city has initiated many major developments in architecture and urban design. From the beginning of the nineteenth century, the much-praised vitality of ongoing renewal has led to sensational architecture of international fame. As a 'city of modern architecture' Rotterdam is attractive to architects. There are more architectural firms here than in any other Dutch city. Together with the many architectural institutions, such as the Netherlands Architecture Institute, the Berlage Institute, the International

Architecture Biennale Rotterdam and the Netherlands Architecture Fund, they make an inspirational environment that attracts artists, designers and architects from all over the world.

This book portrays 24 Europeans, one from each European Union member state. They have come to Rotterdam to work, live or study. In this publication, and in the exhibition of the same name, they show us the city by showing us their favourite buildings or locations: a unique international perception of Rotterdam, which has the river occupying a prominent position. The water offers the best view of skyline, harbours and the environment. Rotterdam will never be 'finished': it will always be a source of inspiration to architects and planners.

This book is an invitation to all Europeans to visit Rotterdam and experience its architecture and urban design for themselves, and, of course, to meet the people that have made these possible. I am very happy to present both the visitors and residents of Rotterdam with this book.

Mayor of Rotterdam
Ivo Opstelten

Europa's Favorieten Architectuur in Rotterdam

Voorwoord

In de periode dat Nederland voorzitter is van de Europese Unie is Rotterdam gastheer voor talrijke officiële conferenties en internationale bijeenkomsten. Het is niet verwonderlijk dat over onderwerpen als ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing en mobiliteit juist in Rotterdam wordt gesproken. Belangrijke ontwikkelingen op het gebied van architectuur en stedenbouw vinden hun oorsprong in onze stad. De veelgeprezen dynamiek van de voortdurende vernieuwing, in gang gezet aan het begin van de negentiende eeuw, heeft geleid tot spraakmakende architectuur, die tot ver over de landsgrenzen bekendheid geniet.

Bij een moderne architectuurstad hoort ook een goed architectuurklimaat. Geen enkele stad in Neder-

tionale blik op Rotterdam waarin de rivier een prominente plek heeft gekregen. Het water biedt de mooiste perspectieven op de skyline, de haven en de ruimte. Rotterdam is nooit af en blijft een continue inspiratiebron voor architecten en plannemakers.

Dit boek vormt een uitnodiging voor alle Europeanen om naar Rotterdam te komen en de architectuur en stedenbouw zelf te beleven en natuurlijk ook om de mensen te ontmoeten die het mogelijk maken. Het doet mij een groot plezier u als gast - of als Rotterdammer - dit boekje aan te bieden.

Burgemeester van Rotterdam
Ivo Opstelten

land huisvest zoveel architectenbureaus als Rotterdam. Samen met vele instellingen op het gebied van architectuur, zoals het Nederlands Architectuurinstituut, het Berlage Instituut, de Internationale Architectuur Biennale Rotterdam, het Stimuleringsfonds voor Architectuur, zorgen zij voor een inspirerende omgeving met een grote aantrekkingskracht op kunstenaars, vormgevers én architecten vanuit de hele wereld.

In dit boek worden 24 Europeanen geportretteerd afkomstig uit elk land van de Europese Unie. Zij zijn naar Rotterdam gekomen om hier te werken, te wonen of te studeren. In deze publicatie en in de gelijknamige expositie laten zij de stad zien aan de hand van hun favoriete gebouwen of plekken. Een unieke, interna-

Name
Helena Casanova
Spain

Favourite
Groothandelsgebouw
H.A. Maaskant,
W. van Tijen

Name
Anu Leinonen
Finland

Favourite
Parasite,
on top of Las Palmas
Korteknie & Stuhlmacher

France

Aude de Broissia ended up in the Netherlands more or less by coincidence. The employment situation for architects in France was so bad she decided to apply for a job at architectural firms abroad. That is how she ended up at EEA (Erick van Egeraat Associated Architects) in Rotterdam: she's been working there for seven years now.

What does De Broissia remember of the time when she first came to Rotterdam? "How difficult I found it to orientate. We were looking for the city centre. Then we realised we were actually right in the middle of it." She later found out you have to know Rotterdam in order to find its beauty spots. "Hidden underground I discovered the 'Blauwe Vis': in a former pedestrian tunnel. You could have a meal, dance, drink and meet the widest variety of people there."

De Broissia likes the fact that

Frankrijk

Min of meer bij toeval raakte Aude de Broissia in Nederland verzeild. Vanwege de ongunstige arbeidsmarkt voor architecten in Frankrijk besloot ze te solliciteren bij architectenbureaus elders. Zo kwam ze terecht bij EEA (Erick van Egeraat Associated Architects) in Rotterdam, waar ze nu al weer zeven jaar werkt.

Wat De Broissia zich herinnert van haar eerste bezoek aan Rotterdam? "Dat ik het zo moeilijk vond om me te oriënteren. We waren op zoek naar het centrum. Toen bleek dat we er al midden in stonden." Later kwam ze erachter je in Rotterdam moet weten waar de leuke plekken zijn. "Zo ontdekke ik verscholen onder de grond, in een voormalige voetgangerstunnel, de Blauwe Vis. Je kon er drinken, dansen en eten en je ontmoette er de meest uiteenlopende mensen."

Name
Aude de Broissia

Country
France

Profession
Architect

Naam
Aude de Broissia

Land
Frankrijk

Beroep
Architect

FR

Hungary

In 1974, two years after completing acting school in Budapest, Ilona Lénárd moved to the Netherlands. She hoped to find more free and improvisational forms of theatre here. But the language barrier proved too high and she took up studying visual arts at the Rotterdam Art Academy. That's where she met her husband, architect Kas Oosterhuis, and together they established the multidisciplinary design studio ONL. "We always lived in large spaces in Rotterdam, mostly former school buildings. Since 1997 we've lived and worked in a 450 m2 former gym."

When she first came to Rotterdam, what struck her most was the difference between the old and the new city. "The city centre contrasted sharply with the traditional Rotterdam houses with their high and steep staircases. Since then,

Hongarije

In 1974, twee jaar nadat ze in Boedapest de toneelschool had voltooid, ging Ilona Lénárd naar Nederland. Ze hoopte hier in aanraking te komen met vrijere, improviserende vormen van theater. Maar de handicap van de taal bleek te groot en ze sloeg een andere weg in: ze ging studeren aan de academie voor beeldende kunsten in Rotterdam. Ze ontmoette hier haar man, de architect Kas Oosterhuis, met wie Lénárd de 'multidisciplinaire ontwerpstudio' ONL in het leven heeft geroepen. "In Rotterdam hebben we altijd in grote ruimten gewoond, meestal oude schoolgebouwen. Sinds 1997 werken en wonen we in een voormalig gymnastieklokaal van 450 vierkante meter."

Wat haar bij haar komst naar Rotterdam opviel was het verschil tussen de oude en de nieuwe stad. "De binnenstad vormde een groot

Name
Ilona Lénárd

Country
Hungary

Profession
Artist

Naam
Ilona Lénárd

Land
Hongarije

Beroep
Kunstenaar

HU

Favourite
Museum Boijmans Van Beuningen,
architect A. van der Steur, 1935

Favoriet
Museum Boijmans Van Beuningen,
architect A. van der Steur, 1935

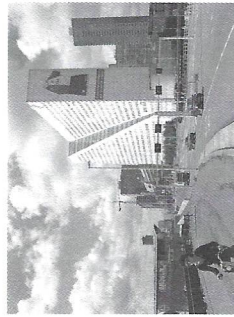
FR

Rotterdam has not become an out-door museum. "It's a bit of a raw city and I like that." Still, she never really got to like the city centre. She'd rather walk along the river. "It's wonderful to feel the nearness of the sea there. The views are panoramic and there're clearness, wind and fresh air."

Her favourite spot is the opposite of panoramic. "There's a gallery on Museum Boijmans' first floor. Entering the gallery, you walk into a long series of small consecutive rooms. On exhibition are old paintings, some familiar. The light is magnificent and you can smell the wood of the panelling."

De Broissia vindt het prettig dat Rotterdam geen openluchtmuseum is. "Het is een beetje een rauwe stad en daar houd ik wel van." Maar een liefhebster van het centrum is ze nooit geworden. Liever wandelt ze langs de rivier. "Heerlijk hoe je daar voelt dat de zee niet ver weg is. Het is er weids en open, het waait er en de lucht is fris."

Haar favoriete plek is het tegendeel van weids. "Op de eerste verdieping van het Museum Boijmans bevindt zich een galerij. Als je die galerij inloopt zie je achter elkaar een lange reeks kleine kabinetten. Er hangen oude schilderijen waarvan je sommige al kent. Het licht valt er prachtig binnen en je ruikt het hout van de wanden." (OK)

Favourite
the base of the Willems Bridge
with office building De Willemswerf
in the background,
architect W.G. Quist, 1988

Favoriet
de voet van de Willemsbrug
met op de achtergrond kantoor-
gebouw De Willemswerf,
architect W.G. Quist, 1988

UH

the nature of the city centre hasn't changed much, though Rotterdam has become more of a metropolis." To Lénárd, Rotterdam is mainly attractive because of the people she meets. "It's this industrious city atmosphere. When I worked for Lantaren/Venster theatre I had a lot of contact with dancers, writers, directors and actors. It was as if each person I met embodied the notion of industriousness."

Lénárd's favourite place? "In 1994, Kas and I worked on the Sculpture City project. In distinctive places throughout the city we assembled twelve 'sculpture buildings'. One of these, Cloud 010, was located at the base of the Willems Bridge in front of the Nedlloyd building with its sculptural diagonal."

contrast met de traditionele Rotterdamse huizen, met hun hoge, steile trappen. Sindsdien is het karakter van het centrum niet wezenlijk veranderd. Wel is Rotterdam meer een metropool geworden." Rotterdam is voor Lénárd vooral aantrekkelijk vanwege de mensen die je er tegenkomt. "Het is de steer van een werkstad. Toen ik in het theater Lantaren/Venster werkte had ik veel contact met dansers, schrijvers, filmmakers en acteurs. Het leek wel alsof in iedere persoon het idee van hard werken was belichaamd."

Lénárd's dierbaarste plek? "In 1994 hadden Kas en ik het project Sculpture City. Op karakteristieke plaatsen in de stad monteerden we twaalf 'sculptuurgebouwen'. Eén daarvan, Cloud 010, lag aan de voet van de Willemsbrug, voor het gebouw van Nedlloyd met zijn sculpturale diagonaal." (OK)

Favourite the base of the Willems Bridge with office building De Willemswerf in the background, architect W.G. Quist, 1988

Favourite Museum Boijmans Van Beuningen, architect A. van der Steur, 1935

Name
Lucia Cvikova
Slovakia

Favourite
Chabot Museum
G.W. Baas and L. Stokla

Name
Simon Davies
United Kingdom

Favourite
western point of
the Noorderland
Onnie 't Jis (dS+V),
Herman Lamers

Colophon Colofon

Concept and compilation Idee en samenstelling

Wijnand Galema

Interviews

Interviews

Ben Maandag (BM),
Olof Koekebakker (OK)

Photography

Fotografie

Daniël Nicolas, Amsterdam

Production and coordination

Productie en coördinatie

Akki Colenbrander,
Wijnand Galema, Pieter Kuster

Translation

Vertaling

InOtherWords,
Maria van Tol, D'Laine Camp

Concept and graphic design

Concept en grafisch ontwerp

www.Toko.nu
Rotterdam

Printing

Drukwerk

Gianotten, Tilburg

Copies printed

Oplage

10.000

Published

Uitgave

september 2004

Architectuur Instituut

Rotterdam (AIR)

Postbus 21828
3001 AV Rotterdam
+31 (0)10-2809700
info@airfoundation.nl
www.airfoundation.nl

This publication was compiled with the utmost care. The AIR Foundation is not responsible for possible mistakes in the text or illustrations. No rights can be derived from the contents of this publication. Copyright holders who believe they have the right to claim are asked to contact the AIR Foundation.

Deze publicatie is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Stichting AIR is niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden in de tekst of afbeeldingen. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Houders van copyright die menen hierop aanspraak te maken worden verzocht contact op te nemen met Stichting AIR.

© 2004 authors

© 2004 authors

photographer

fotograaf

AIR Foundation

Stichting AIR

ISBN: 90-804473-6-6

This publication and the exhibition of the same name were financially supported by

De publicatie en de gelijknamige expositie werden financieel mede mogelijk dankzij

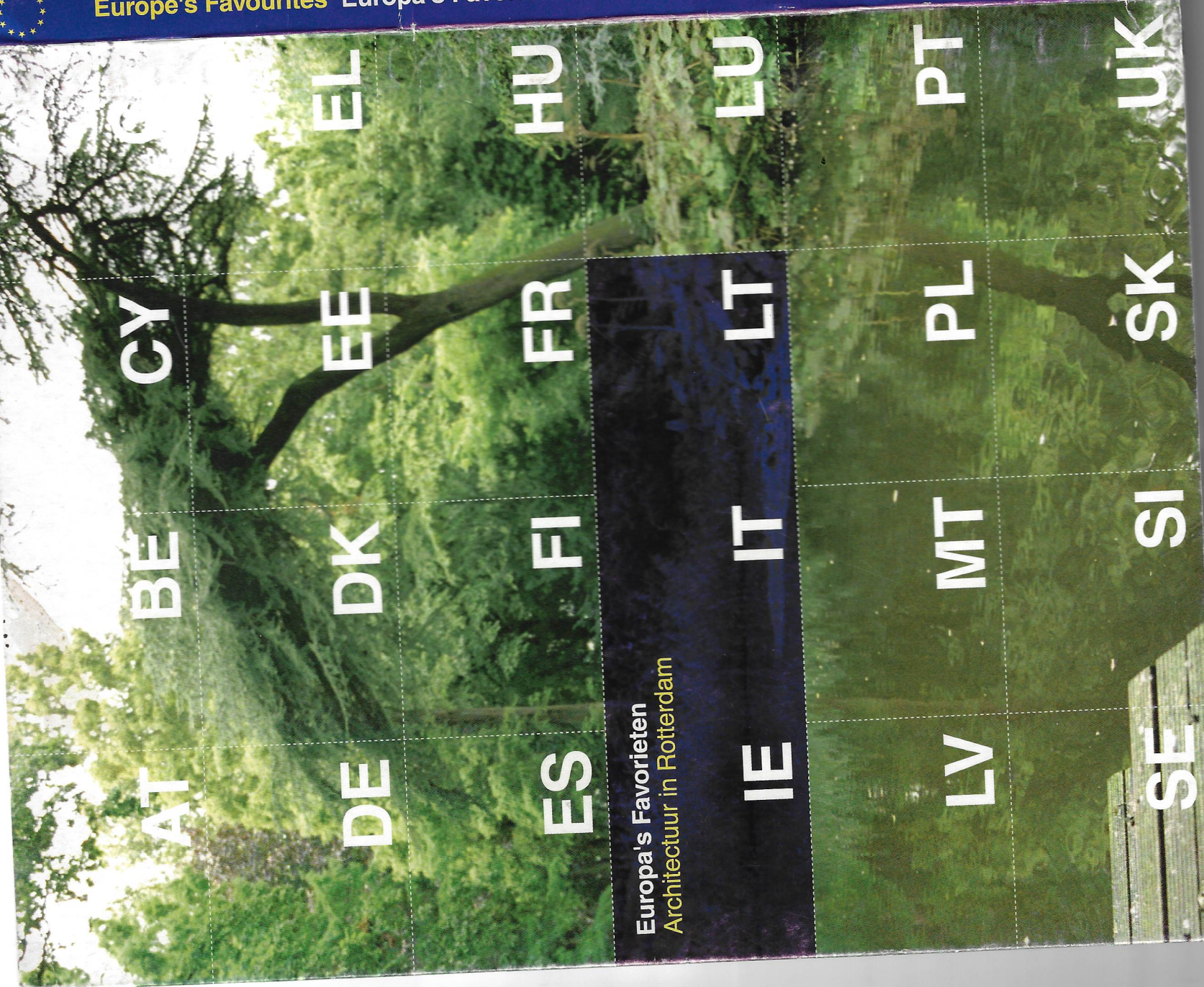

Stichting Bevordering Volkskracht

Europe's Favourites Europa's Favorieten

AT

BE

CY

DE

DK

EE

EL

ES

FI

FR

HU

IE

IT

LT

LU

LV

MT

PL

PT

SE

SI

SK

UK

AT

BE

CY

DE

DK

EE

EL

ES

FI

FR

HU

IE

IT

LT

LU

LV

MT

PL

PT

SE

SI

SK

UK

AT

BE

CY

DE

DK

EE

EL

ES

FI

FR

HU

IE

IT

LT

LU

LV

MT

PL

PT

SE

SI

SK

UK

Europe's Favourites
Architecture in Rotterdam

Europe's Favorieten
Architectuur in Rotterdam